

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Października.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1829.

N° 266

WSPOMNIENIA.

Pierwsze odwiedzenie Konwiktu XX. Piłarów w War: przez Stan: Augusta 1764.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dla deszczu, nieodbyła się wczoraj po ulicach uroczysta Procesja z Kościoła XX. Dominikanów, w Święto N. MARJI ROZAN-COWEJ corocznie ponawiana; ten obrzęd przy towarzyszeniu mnóstwa Ludu, w Kościele został odbyty, celebrowany przez WJX. *Straszńskiego* Kanonika Metropolitalnego. — Bliżko przez 2 wieki corocznie odbywa się w Warszawie ten święty obrzęd. Król Jan III gdy mieszkał w tej stolicy lub w Wilanowie, zawsze znajdował się na tej Procesji, prowadząc celebrującego Biskupa. Także i August III z Królową *Józefą* kilka razy z całym dworem byli uczestnikami tego Nabożeństwa. Lecz najpamiętniejszą była Procesja odbyta z tegoż Kościoła r. 1656 w smutnych czasach okropnej wojny Szwedzkiej. Wszyscy obecni w Warszawie Senatorowie, wszyscy mieszkańcy tej stolicy, starzy i dzieci, mężczyźni i niewiasty, zalanymi łzami napełniali ulice, błagając WSZECHMOCNEGO o zlitowanie się nad nieszczęśliwą Polską! a gdy przed *Nomowiejską* bramą nastąpiło błogosławieństwo Najświętszym SAKRAMENTEM wszystkim Lud rzucił się na ziemię, leżąc krzyżem przez całą po 3 kroć spiewaną stosowną Modlitwę!

JWżna z *Kotuzowow* *Opaczyninowa* Małżonka Koniuszego Dworu J. C. M., przybyła do tutejszej stolicy.

Wyszły z druku Tom VIII i IX *Wyboru Pisarzy Polskich* p. t. Biblioteki Narodowej wydania F. S. *Dmochowskiego*. Obejmuje 2

pierwsze tomy dzieł *Franc. Zabłockiego*, a w nich Komedje: *Zabobonnik* Komedja oryginalna wierszem. *Pirecyk w Zalotach* Komedja oryginalna wierszem. *Złota Szlafmyca* Komedjo-Opera w 3ch aktach wierszem. *Balik GospodarSKI* Komedjo-Opera. *Doktor Lubelski* Komedja prozą w 3ch aktach. Wydanie Zbioru pism *Zabłockiego* pożądanem było dla naszej Literatury. Pisarz ten najcelniejszy z naszych Komików, wesoły, dowcipny, pełen jest polskich przysłów i wyrażeń, a obok tego jest trafny malarzem serca ludzkiego i obyczajów polskich, za panowania *Stanisława Augusta*. Prenumeratorowie na Wybór Pisarzy Polskich, wydania F. S. *Dmochowskiego*, mogą odebrać w Kantorach 2 tomy dzieł *Zabłockiego* za opłatą zł: 7 i pół za oddział 4ty. Można jeszcze prenumerować na 12 tomów za opłatą razem złp: 30 i odebraniem wydanych tomów 9ciu. Pojedynczo dzieła *Kniaźnina* kosztują zł: 28, a *Zabłockiego* 20 zł:

Uwładamia się Autora nowej *Komedji* do konkursu przysłanej na ręce Wydawcy *Kurjera Warszaw:* iż to dzieło opieczętowane, natychmiast odesłano do Sekretarza Króle: Towarzystwa *Przyjaciół Nauk*.

w Litografii A. Brzeziny i Kom: wyszedł nowy *Taniec Polski* skomponowany i ułożony na Fortepjan przez WJPanią L. *Sowan* (Sawve), cena zł. 1 gr. 15.

Gabinet Topograficzny. — Na żądanie wielu znakomych osób wracających z prowincji do stolicy, podpisany Artysta urządza *Pano-*

ramę *Konstantynopola* w nowym sposobie tak, iż za jednym spojrzaniem bez szkła lub z temże całym obrazem widzianym być może, punkt z którego ta wielka Stolica Państwa Otomańskiego zdjęta została, odpowiada zupełnie opisanemu w *Gazetach Warszawskich* unieszczonego z *Gazety Petersburskiej*, również na żądanie wystawioną będzie *Wenecja*, Grób *Xcía Józefa Poniatowskiego* i *Pompeium*. —

Antoni Sacchetti.

Jeden z właścicieli domu przy ulicy *Zakroczymskiej* przed niejakim czasem zgubił kosztowny *Bregelowski* zegarek, czyli też mu go skradziono. Wszelkie poszukiwania były daremne. Po 2 tygodniach, w dniu jego imienin, między biletami przysłanemi mu z powinszowaniem, widzi piękny bilet bez podpisu, przywiązany do pudełeczka, a w niem jego zegarek. — P. B.

Wyszło z druku dziełko *Katechizm zdrowia* przez *Doktora Faust* w Niemieckim języku napisane, a z wyższego polecenia, przez *Pana B. Frydrycha* przetłumaczone. Dziełko to, zawierając przepisy *Utrzymania zdrowia*, przynieść może te nieocenione korzyści, jakie z wiadomości prowadzenia się pod względem zdrowia, zaradzenia sobie w nagłej słabości, tudzież zachowania się po chorobie, wypłynąć mogą. Z tej więc strony zasługuje na największe upowszechnienie, a tem bardziej, iż unas, wyobrażenia o sposobie zachowania zdrowia, po większej części, są nader mylne. Przedać się po zł: 4 we wszystkich Księgarniach *Warszawy*.

Uwertura z *Melodramy Dyona* czyli *odważna Greczynka*, kompozycji *Józefa Damsęgo* i przez niego na *Fortepjan łatwym sposobem* przełożona, wyszła w składzie *Fran: Klukowskiego*.

Komedja *Testament* czyli *Okulary słuchowe*

nie przedstawiona wczoraj pierwszy raz w *Teatrze Narodowym*, dobrze została przyjęta; bawiono się ciągle i często dawano oklaski tak gładkim wierszom, jako też wybornej grze *Artystów*. Umieszczamy wyjątek z aktu pierwszego.

Benon. (Kupiec)

Nie daremne są moje zabiegi i znoje,
Niezacznie sklep rozszerzam, kapitały dwoję.
Ale ten stan powabny ma też i gorycze,
Zaledwie oczy przetrę luźną wagę i liczę;
Potem biegnę na *Giełdę*, wytehnę w *Trybunale*;
Dam dzień dobry dłużnikom, łagodzę ich żale;
Tych nakłaniam gróźbami, tych nakłaniam słowy,
Spoczność nieco i znowu kurs zaczynam nowy.
Jadzę sprawa za sprawą, praca goni pracę,
Przedaję i kupuję, odbieram i płacę;
W trzech lub czterech miesiącach jestem wiednej dobie,
Com na jednych utracił od drugich zarobię.
Nie uwierzysz jak każdy głoszą kosztu wiele,
Choć go próżno nie trwonię i z nikim nie dzielę.
Mimo tylu zabiegów a trochę jeszcze więcej
Uzbierałem załadnie dwakroć sto tysięcy.
Szczęściem dziedzictwo *Stryja* jak sądzę nie lada
Małym moim finansom inny obrot nada.

Edwin. (Poeta)

Biedny twój stan bracišku litość we mnie budzi;
Co do mnie jestem może naj-zęśliwszym z ludzi,
Nic mych uczuć nie więzi, nic uciech nie zmienia,
Naprzód z rana próżnuję, albo też z niechęcia
W lekkich rymach gdy muzy sprzyjałą łaskawę
Śpiewam względy piękności i o czystą sławę.
Zajrzę potem do bioty jeżeli po drodze,
I znowu nie nie robię lub po mieście chodzę.
Wieczór biegnę na *Teatr* gdzie mój talent młody
Śmie niekiedy z mistrzami sztuki iść w zawody.
Lub sam dzieląc zmyśnione żarty i rozpacze
Śmiecie się z *Samolubą*, nad *Ludgardą* płacę.
Nakoniec w małym prawdę lecz dobranem gronie,
Wesoło i swobodnie kilka godzin trwonię.
Różne jak widzisz w życiu przebiegamy drogi,
Na mojej kwitną róże, a na twojej głogi.
Ty biegnąc za szczęściem trujesz lata młode
Ja bez trudu i troski szczęsne życie wodzę.
Z tem wszystkiem różnym osób ciężą mi przystęgi
J w sam czas odtędzicem aby spłacić długi. —
Tem dziełem (naśladowaniem z francuzkiego)

przystąpił się scenie Narodowej *Xawery Godebski*. — W Teatrze *Rozmaitości* wczoraj wszystkie miejsca były natłoczone. Młody *J.P. Baraniecki* przedstawiający rolę *Staruszkiewicza*, został przywołany.

Dzisiaj rano ciepła stop: 7. Wczoraj w połu: 12.

Wczoraj Dziennik Pow: doniósł o zgonie *J.W. Kasztelana Tymowskiego*.

Professor *Dankowski* w *Presburgu* teraz wydał dziełko dowodzące że język *Staro Greccki* jest utworzony z dyalektu *Stawiańskiego*; przytaczał rozmaite przykłady i porównania a szczególnie wiersze z *Iliady*, a zatem znane w starożytności kłutnie o *Homera* wznawiają się teraz, gdy swych praw zaczął dowodzić *Polacy, Rossjanie, Czesi i Kroaci*.

Artykuł nadesłany z *Wrocławia*. — Księgarnia pod Firmą *W. B. Korna* w *Wrocławiu*, wydawszy nakładem swoim r. 1822 Dziełko *Zabawy Polki z Synami, ułożone w sposobie Loterji*, ma honor przedstawić Autorowi Dziełka „z *Dzieł w Polskich Zabaw Historyczna w sposobie Loterji* niź jeżeli pochlebił Autorce *Zabawy Polki z Synami*, naśladować jej pismo; krzywdzi zakład Księgarni podając w *Przemowie* że lubo *Zabawa Polki z Synami* bardzo jest pożyteczna, iednakże niedostateczna, zawierając *Baieczność, i Sady bez zasadne, przeto postanowił zupełnie onej przerobienie*». Choć wprawdzie każdy Czytelnik uzna, że wyrazy tej opinii *pożyteczne, i niedostateczne, są sobie przeciwne, zątem dowodzące tylko spekulacją Drukarzką, iednak że zarzut Baieczności, odstręczałby nabywców, z pożytkiem naśladowcy, Księgarnia baczną na swą własność, uprasza szanownego autora, o wskazanie błędów Historycznych do korzystania z tej przestrogi w 4tej Edycji idącej pod wytlócenie, co jeżeli uskuteczniomem nie zostanie, słusznie*

Księgarnia *Wrocławska* wezwie Publiczność do osądzenia, w którym z dwóch w mowie będących wyiátków *His:* znajduje się lepszy wybór treści, więcej prawdziwości w wielu miejscach obrazów i uwag moralnych; gdyż do tąd mniemam, że z swej strony, w względzie pożytku Uczniów, lepsze dzieło nabyła.

Księgarnia pod Firmą *W. B. Korn*.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

W *Szwajcarji* ulewy były niezmierne, co stało się powodem, że rzeka *Ren* niedawno nadzwyczajnie wezbrała. Wiele wsi nadbrzeżnych jest zalanych. — *Hrabia Malarm* był urzędnik *Poczty*, który, iak wiadomo, popełnił znaczne defraudacje, skazany został w *Paryżu* na 7 lat do ciężkiego więzienia i stanie pod przęgiem. Winowajca udał się do *Króla* o ułaskawienie, lecz *Monarcha* potwierdził wyrok, który inż wykonano. — Potwierdza się wiadomość, że *Pani Katalani* nigdy publicznie spiewać nie będzie, gdyż w dzienniku *Sporów* oświadczyła, że tylko dla cierpiącej ludzkości da się słyszeć jeżeli tego potrzeba wymagać będzie. — *Admirał Fran: Hra: Rini* miał d. 17 z. m. wypłynąć z *Tulonu* do *Grecji* i w drodze wstąpić do *Malty*. — W wielu prowincjach *Francji* narzekają na niezmierne szkody zrządzone przez wezbranie rzek. Także i burze były powodem wielu nieszczęść. — *X* że *Welington* idąc niedawno w *Regenshet* ułicą, spostrzegł przed sklepem wywieszoną karykaturę, która wystawiała jego osobę, *X* że nierozgniewał i przypatrywał się rycinie, śmiejąc się serdecznie. — D. 17 z. m. w *Londonie* odebrał rząd *Angielski* wiadomość, iż *Hra: Dybicz* *Zabawkański* zezwolił aby nastąpiło zawieszenie broni z *Turkami*; ta nowina była powodem, że papiery publiczne znacznie się podniosły. — W okolicach *Adryanopola*

ciągle są zakładane magazyny żywności dla wojska Rosyjskiego.

W Anglii ciągle ponawiają się narzekania rozmaitych wyrobników, na maszyny, które pozabawiają biednych Ludzi zarabiania na chleb; naprawdę bogaci Fabrykanci panoszą się za pomocą machin, ale mnóstwo pracujących nie ma sposobu do życia. Słychać, że wynaleziono za pomocą wody taki sposób poruszania wszelkich machin, że te przewyższą moc machin parowych! — W miasteczku Angielskim: *Essex*, stary Zakrystjan, ma od 88miu lat 7miu *Szczurów*, których wziął z gniazda, wychował i tak przez łagodność, iako też przez cierpliwość wyuczył rozmaitych sztuk. Te zwierzęta z natury dzikie, chodzą za swym panem wszędzie iak pieski, służą, aportują i t. p. Radzono temu Zakrystjanowi aby z swemi wychowancami udał się do *Londynu*, gdzie pokazując ich za pieniądze mógłby bardzo znacznie korzystać, lecz nieprzyjmuje tej rady, i tylko w tem miasteczku pokazuje swych *Szczurów*, agdy kto z widzów ofiaruje co za to widowisko, cały dochód oddany bywa Bogom tej Parafji.

DONIESIENIA.

Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaje do powszechnej wiadomości że odbywać się będzie w Mennicy licytacja dnia 8 Października r. b. o godzinie 3 z południa na dostawę 4.000 korcy Węgla z drzewa wypalanych. Warunki do liwerunku w Biórze Mennicy są do odczytania. Kauja poprzednio w Kasie Mennicznej złożyć się maigca iest 200 złotych. Osoba najtaniej dostawy podejmuigca się po zatwierdzeniu licytacji przez Komisją Rządową Przychodów i Skarbu Kontrakt otrzymać. — Dyrektor *Bienkowski*. — Kontroller Generalny *Karól Hoffmann*.

Kto by miał do przedania portret **ABRAHAMA** Szternia litografowany w dużym formacie, raczy się udać do Drukarni burjera Warszawskiego.

DWA **MAGLE** nowe krecone, są do sprzedania przy ulicy Nowy Świat Nr 1289.

Na Nowym Świecie w domu *Wojci-chowskiego* pod Nr 1295 znajdują się do najęcia od Sgo *Michała* TRZY POKOIE od frontu z Kuchnią i Gabinetem na 1m piętrze; dowiedzieć się można u Gospodarza d. mu.

MAŁEA świeżego funt po sześć dydków znowu dostać można co Piątek u *Skarzyńskiego*, przy Krakowskim Przedmieściu w domu *W. Byxa* Nr 385, na 1m piętrze. Wejście na schody obok Kantoru *Leterji Werthejma*.

Z dnia 22 na 23 z. m. w nocy skradzione zostały z domu Nr 1713 przy ulicy Pięknej i Alea sztuk 13 *Owiec* *Merynosów* *Hiszpańskich*, a mianowicie: *Baranów* 2, z tych ieden na przedniej lewej nodze pół pazura m. odłamany, *Baranek* przeszłoroczny schorzały na tył słaby, *Macior* 7, z tych iedna bliiska okocenia, *Baranów* tegorocznych 2 i *Owieczka*, wszystkie były bardzo zbrudzone. Nagroda sowita przyrzeka się, kto zawiadomi gdzie się one znajdują.

DOM w Warszawie przy ulicy Elektooralnej pod Nr 791 położony wdradze przymuszonego wywłaszczenia na Licytacja wystawiony, sprzedany zostania w dniu 11 Listopada r. b. o godzinie 10 z rana iako terminie do stanowczego przysądzenia wyznaczonym, w mniejscu posiedzeń Trybunału Cywilnego *Witwa* *Mazowiekiego*. Warunki kupna do przejrzienia znajdują się u *W. Podbielskiego* *Pisarza* *Trybunału* i podpisanego *Meceasa* pod Nr 324 w Ryнку Nowego Miasta mieszkającego, iako sprzedają *dyrygującego*. — *Wilkoszewski*.

Niżej podpisany uwiadamia *Amatorów*, poprawiających swe *Owczarnie*; iako w naszym czasie *Odbukowania* *MACIOR*, iż u tegoż miła za *Błotnicza*, *czwierć* *miłi* od *Grodziska* we *Wsi* *Wola* *Kranicza*, *Tryków* z czystej krwi *Merynosów* tak do *Kupienia* iako też na pożyczenie do *Odbukowania* *Macior* w najpiękniejszym wyborze dostać można. — W tymże samym miejscu można dostać poprawnych *Szwajcarskich* *KRÓW* po *Originalnym* *Szwajcarskim* *Byku* za *umierną* *cenę*. — *Aloizy Mikietta*.

BONA POLKA trudniąca się ciągle piastowaniem i wychowaniem dzieci w dobrych domach, mogoga udowodnić to świadectwami i rekomendacjami, potrzebuie miejsce. Wiadomość bliższa może być powzięta pod Nr 477 Lit. B. na 2m piętrze.

TEATR NARODOWY. Intro Drama *Bracia niezgodni* i *Labawa Tancerka*.